

PLAATS VAN HERINNERING

Hans Pols

WILHELM RICHTERS

Ik weet niet of zijn moeder mee was gegaan die eerste dag, het had best gekund. Uiteindelijk was ze ook zelf op Wilhelm Richters afgestapt om te vragen of hij werk voor haar zoontje had. Richters had geantwoord dat zij zich niet ongerust hoefde te maken; hij zou hem nooit ontslaan. En zo ging mijn vader op een morgen in het begin van de jaren twintig van de vorige eeuw, alleen of met zijn moeder, naar de zaak van Richters in de Oude Molstraat in Den Haag.

gere middenklasse. Lezen ging steeds moeilijker en om netjes te kunnen schrijven moest zijn oudste zus alle lijntjes in zijn schriften met een dik potlood overtrekken. Het aanbod van Richters was dus een uitkomst. Richters was een Rotterdammer die in 1902 een Haagse wijnhandel in de Oude Molstraat had overgenomen. Hij begon daar ook een distilleerderij, vooral zijn Oude en Jonge Reiger werden een begrip in de Residentie. Hij zette filialen in de hele Haagse agglomeratie

op, maar het zenuwcentrum van zijn spiritueuze activiteiten bleef de Oude Molstraat. En daar kwam mijn vader terecht. Om wijn in flessen te doen en die vervolgens met een kurk af te sluiten. Maar het ging niet. En zijn ouders besloten dat, nu was genoemd ze het nog niet zo. Maar 'blind' voelde wel zo aan. In Amsterdam, omdat ze in de grijze pakjes van het Instituut moesten lopen en op speciale plaatsen in het Concertgebouw moesten gaan zitten, zodat iedereen kon zien waar het geld van de liefdadigheid naar toe ging. En omdat ze negentiende eeuwse, dus verouderde, oplossingen voor hun problemen op de arbeidsmarkt leerden: stoelmatten, borstels maken en matten vlechten. Terug in Den Haag bleef dat gevoel, omdat er natuurlijk geen werk voor stoelenmatters was, behalve dan in de Beschutte Werkplaats aan de Nieuwe Haven, waar iedereen terecht kwam die door een lichamelijk of geestelijke gebrek en een daarbij 'passende' ongeschikte opleiding niet aan de bak kon komen. Mijn vader wilde zich echter niet in zijn lot schikken. Hij zocht en vond voor een slechtziende uit de twintigste eeuw geschikt werk: eerst als telefonist, later als telegrafist en in andere aan de radio gerelateerde functies bij de PTT. Maar zijn eerste stappen op de arbeidsmarkt zette hij, al dan niet aan de hand van zijn moeder, in de Oude Molstraat bij Wilhelm Richters die, paternalistisch negentiende-eeuws, moeder had beloofd altijd voor haar slechtziende zoon te zullen zorgen. Een belofte die hij niet waar heeft hoeven maken.

Mijn vader was slechtziend, een gevolg van een hersenvliesontsteking op vierjarige leeftijd. Hij had nog wel de lagere school doorlopen, maar zijn zicht ging met de jaren steeds meer achteruit. Een gewone betrekking op kantoor, of - wat voor zijn milieu meer voor de hand lag - in een ambacht zat er niet in. Wel bleef hij nog twee jaar na de zesde klas op school. Iets wat toen niet ongebruikelijk was voor kinderen uit de la-

gebleken dat een 'normale' baan niet mogelijk was, hij dan toch maar naar het Blindeninstituut in Amsterdam moest om een ambacht te leren dat hij als slechtziende kon uitoefenen. Mijn vader werd daarmee gehandicapt; alleen toen

Oproep!

Hebt u ook een mooie herinnering aan een (historische) plek in Nederland? Waarom is deze plek voor u zo bijzonder? Stuur uw eigen 'plaats van herinnering' van ongeveer 450 woorden in. Alle ingezonden 'plaatsen' zetten wij op de website www.vgnkleio.nl. Daar kunt u nu al alle bijdragen uit dit nummer vinden. Elke maand publiceren we in Kleio de leukste, mooiste, ontroerendste plaats. Wie weet staat u volgende maand in Kleio!
plaatsvanherinnering@gmail.com

